

Een middagje met de NVWA-inspecteur

Wilma Wolters

Misschien heb je er al meerdere meegemaakt. Misschien heb je ze nog nooit op je erf gezien. Beide kan. Een doorlichting van de identificatie en registratie-situatie op je bedrijf door inspecteurs van de NVWA. Geitenhouderij mocht een middagje mee met twee inspecteurs.

Foto's: Wilma Wolters

Inspecteurs Johan Regterschot en Jan Kuipers leggen vóór het daadwerkelijke bedrijfsbezoek nog een aantal dingen uit. "Onze voorbereiding bestaat uit het inleven in het bedrijf. We bekijken de stallijst, de aan- en afvoerlijst van ongeveer een jaar terug en het bedrijfsregister. Zien we daar gekke dingen, dan zullen we de veehouder daar naar vragen." Regterschot laat me zien wat zij eerder die ochtend al hebben geconstateerd. "Op deze datum heeft de geitenhouder vier afvoermeldingen gedaan en één ervan staat niet op de lijst. Dit zullen we straks aan de veehouder voorleggen."

De geitensector in zijn algemeenheid moet volgens de NVWA nog wat wennen aan het doen van I&R-meldingen. Rundveehouders zouden daar al veel scherper op zijn. Nog één ding willen de inspecteurs kwijt voordat ze aan de inspectie beginnen. "We proberen altijd, voor zover mogelijk, een prettig tijdstip uit te zoeken voor de inspectie. Vóór 10 uur komt nooit uit, want vaak zijn de geitenhouders dan nog aan het melken. En soms zijn er andere zaken waar je rekening mee kunt houden. Van dit bedrijf weten we, na wat googelen, dat het op bepaalde dagen ook een zorgboerderij is.

Op die dagen gaan we in principe niet naar zo'n bedrijf."

De inspectie

Eenmaal op het erf van geitenhouder Kees Roelofs wijst Regterschot op zijn auto. "In principe zetten we de auto niet op het erf maar laten we die aan de openbare weg staan."

loodst hij beide heren mee over het erf naar de geitenstal. "Die moet ik nog brok voeren, dus dan kun je ze goed zien." De geitenhouder heeft eerder een inspectie meegemaakt en weet wat er volgt. Inspecteur Kuipers pakt de reader, met daarin de stallijst van Roelofs. In alle potten scant hij oornummers. "We scannen zestig dieren. Wetenschappelijk is bewezen dat die

De inspecteur ziet dat dit nummer niet bekend is

De inspecteurs schudden de geitenhouder de hand, laten hem hun toezichthouderpasje zien en vertellen dat ze komen in opdracht van de NVWA om de naleving van de regeling I&R te inspecteren. Roelofs vindt het goed. De inspecteurs trekken een wegwerp-overall aan en Roelofs wijst de bak met ontsmettingsmiddel voor de laarzen. Dan

steekproef voldoende groot is voor deze bedrijfsomvang", vertelt Regterschot. "Als er geen grote afwijkingen zijn is dit aantal voldoende, anders gaan we meer dieren scannen." Ondertussen kijkt hij de stal rond. "Observeren is voor ons werk het belangrijkste. Het zijn niet alleen de I&R-bepalingen waar we naar kijken, we zien ook bijvoorbeeld het welzijn

Naast de dieradministratie kan ook de medicijnenregistratie aan de orde komen tijdens een inspectie door de NVWA.

Inspectie door NVWA

De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit werkt met zo'n tweehonderd inspecteurs voor veehouderij-zaken. Zo'n zestig inspecteurs voeren I&R-inspecties uit, daarnaast zijn er inspecteurs die bijvoorbeeld mestinspecties of welzijninspecties doen.

De inspecteurs kunnen verschillende soorten inspecties uitvoeren.

- De aselechte inspecties zijn onaangekondigde inspecties waarbij de I&R op het bedrijf onder de loep wordt genomen (zijn de juiste meldingen tijdig gedaan in het I&R-systeem) en wordt ook naar het welzijn en medicijngebruik gekeken. Vallen er bijzondere zaken op, dan wordt erover gerapporteerd.
- De Q-koorts inspectie richt zich er met name op of de dieren tijdig geënt zijn en op de juistheid van meldingen over Q-koortsvaccinatie aan het I&R-systeem.
- Een top200-inspectie is een inspectie op een bedrijf waarvan NVWA sterk het vermoeden heeft dat er meer dan gemiddeld fouten in de I&R-situatie worden gemaakt.

Bij een I&R-inspectie kijkt een inspecteur van de NVWA of regels worden nageleefd die staan opgeschreven in de Europese verordening en vertaald zijn in de Nederlandse regelgeving die wordt aangeduid met 'Regeling Identificatie en Registratie van dieren'. In die regeling draait het vooral om het tijdig doen van de juiste meldingen als dieren worden geboren, verkocht of aangekocht worden of doodgaan, afgevoerd worden en hermerkt worden. Het doel van de Regeling I&R is om te allen tijde en vooral tijdens een dierziekte-uitbraak te weten waar een dier zich bevindt. Na inspectie kan een inspecteur een compliment maken, een waarschuwing geven of een proces-verbaal opmaken. Dat laatste gebeurt als hij van mening is dat artikel 39 van de Regeling I&R van toepassing is. Dat artikel beschrijft: 'Het is verboden dieren die niet overeenkomstig deze regeling zijn geïdentificeerd of zijn geregistreerd, te houden, te verhandelen, te vervoeren, aan te voeren of af te voeren.'

van de dieren. Als dat opvalt, maken we de veehouder daarop attent." Een dier met op zijn kont een rood nummer valt hem op. Hij vraagt de geitenhouder ernaar. Roelofsen legt uit dat het dier een ontsteking had en ter ondersteuning van het herstel een homeopathisch middel heeft gekregen. "Ik gebruik bijna geen antibiotica meer." De inspecteur is overtuigd en tevreden. "Bij gebruik van een antibioticum had ik dat straks in de administratie willen zien", legt hij uit. Regterschot ziet ook lammeren die nog geen merk hebben. Bij navraag aan de geitenhouder blijken ze twee maanden oud te zijn. "Oormerken hoeven ze, zolang ze het bedrijf niet verlaten, pas op een leeftijd van zes maanden te krijgen. Dit mag dus", zegt de NVWA-er. In de melkstal ontdekken de inspecteurs een kalender. Roelofsen gebruikt hem voor de medicijnenregistratie. "Hier ontbreken alleen de nummers van de dieren die je hebt behandeld", zegt Regterschot. "Ik kan zo niet zien welke dieren je hebt behandeld en dat is niet akkoord."

De administratie

Eenmaal binnen, dichtbij de houtkachel en voorzien van koffie, legt Roelofsen de administratie op tafel. Een logboek en bedrijfsbehandelplan van dit jaar zijn aanwezig, ook is er een map met vervoersdocumenten. Dan komen de inspecteurs met vragen. Allereerst het missende dier op de lijst bij een van de vier afgevoerde dieren. De geitenhouder laat een vervoersdocument zien waarop vier dieren staan, afgevoerd naar een slachthuis. Na invoering in de database ziet Regterschot dat dit nummer niet bekend is, nergens. Het staat ook niet op de vrije oormerken die de geitenhouder nog heeft liggen. "Ik kan er niks van terugvinden. Misschien is het een schrijffout?" concludeert de inspecteur. "Ik zal dit later nog eens nader bekijken." 's Avonds thuis ontdekt Regterschot dat het hier inderdaad om een schrijffout gaat; er staat een cijfer te veel ingevuld.

Een ander dier is tegelijk met nog drie geiten afgevoerd, maar heeft als enige geen UBN waar het naartoe is gegaan. Roelofsen laat

een vervoersdocument zien waarop de vier dieren staan. Het blijkt, na enig zoeken in de database, dat het dier bij de aankopende slachterij pas op een latere datum als aan-gevoerd vermeld staat. "Hij heeft blijkbaar vier dagen op de veekar gestaan", aldus de inspecteurs. Dit vraagt dus nader onderzoek bij de aanvoerende partij.

Bij een andere partij blijkt een gesprekje met de inspecteurs nodig. Er staan veertien bokjes afgevoerd door de geitenhouder, die twee dagen daarvoor al aangevoerd zijn bij de kopende partij. Het vervoersdocument laat zien dat de datum die Roelofsen heeft ingevoerd de juiste is. "Dat moet kloppen, want dat was een woensdag en het is standaard dat ze op woensdag geslacht worden", zegt de geitenhouder. De NVWA gaat dit onderzoeken bij het slachthuis.

De inspecteurs vragen naar de vrije oormerken die de geitenhouder nog heeft liggen. Dat blijken inderdaad twee series te zijn, zoals uit de database ook bleek. "Het is dus niet een serie die toch al in de stal liep, bijvoorbeeld."

Dan kwam er bij de steekproef nog iets naar boven. Kuipers blijkt drie dieren gereaderd te hebben die niet op de stallijst staan. Regterschot zoekt ze op in de database. Alle drie, en met hen meerdere, blijken op eenzelfde datum als dood te zijn gemeld. De geitenhouder en de inspecteurs komen tot de slotsom dat bij het scannen, dat Roelofsen zelf op die datum uitvoerde, iets mis is gegaan. "Misschien zijn die dieren niet goed gescand, of ben ik ze vergeten in te voeren."

Dit kunnen de NVWA-ers niet zonder waarschuwing achterlaten. "Met een dag of tien kijk ik in het systeem of ik bij deze dieren verandering zie. Als dat zo is, blijft het hierbij. Is dat niet het geval, dan komen we terug." Na drie dagen krijgen de inspecteurs al een bericht van de geitenhouder dat hij alles heeft hersteld. En dat blijkt inderdaad zo te zijn. ✓

Foto's: Familie Roelofsen